

Muamele vergisi kanununun bazı hükümlerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bazı hükümler eklenmesine dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 15/I/1940 - Sayı : 4410)

No.
3766

Kabul tarihi
5 - I - 1940

BİRİNCİ MADDE — 10 - V - 1934 tarih ve 2430 sayılı muamele vergisi kanununun ikinci maddesinin 3257 sayılı kanunla muaddel «K» fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

K) I - Her türlü tuğla ve kremid,
II - Yumurta talaşı,
III - Tomruktan biçilen kereste,
IV - Fırımlar ve ekmek fabrikaları,
V - Münhasıran muhitleri halkının kendi ihtiyaçları için getirdikleri hububatı öğüten; fırınlara, un ve zahire tüccarlarına hububat öğütmeyen ve kendi hesaplarına hububat öğütüp satmayan yel ve su ile müteharrik valssiz ve eleksiz değirmenlerle muharrik kuvveti 40 beygiri geçmeyen valssiz ve eleksiz motörlü değirmenler.

Beş sayılı bend mucibince vergiden muaf olan değirmenlerde zatî ihtiyaç için yaptırılan unlar satılığa çıkarıldığı takdirde ticaret odalarının ve bulunmayan yerlerde belediyelerce tayin olunacak emsal satış kıymeti üzerinden vergi alınır. Bu unları satışa çıkarmak isteyenler, satışa arzetmeden evvel vergisini ödemeğe mecburdurlar. Bu mecburiyete riayet etmeyenlerden vergi, iki kat zamla ve doğrudan doğruya varidat dairesince tahakkuk ettirilerek alınır.

İKİNCİ MADDE — Aynı kanunun ikinci maddesine 29 - V - 1938 tarihli ve 3535 sayılı kanunla eklenen «R» fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

R) Muharrik kuvvet kullanmayan ve en fazla günde on işçi çalıştıran müesseseler (tepme mançlıklar hariç olmak üzere kozadan ipek çeken müesseseler işçi sayısı her ne olursa olsun vergiye tâbidir).

ÜÇÜNCÜ MADDE — Aynı kanunun 9 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Mamulâtın münhasıran memleket haricine çıkaran sınaî müesseseler için vergi tahakkuk ettirilmez.

Mamulâtın kısmen memleket haricine çıkaran sınaî müesseseler için mal müesseseden çıkmadan evvel varidat dairesine aşağıdaki «II» numaralı bendde yazılı malûmatı havi olarak verilecek beyanname üzerine vergi tahakkuk ettirilerek tecil olunur.

I - İhracat, sınaî müesseselerce bizzat veya ihracatçı yahud komisyoncu vasıtasile kendi namına yapılmak yahud memleket içinde bir ihracat tüccarına satılarak onun tarafından doğrudan doğruya ihraç olunmak,

II - Varidat dairesine verilen beyanname ile ihraç edilecek malın cinsi ve nevi, mikdarı, satış kıymeti, kablının aded ve nevi, ihraç gümrüğü, ihracatı yapacak tüccar veya komisyoncunun adı ve adresi ve ihracatın sınaî müessese namına mı yapacağı, yoksa ihraç edilmek kaydile memleket dahilinde ihracat tüccarına mı satıldığı bildirilerek iki nüsha nakliye tezkeresi alınmak,

III - Nakliye tezkeresi tarihinden itibaren altı ay içinde, malın «II» numara-

ralı bendde yazılı şekilde ihraç edildiğini mübeyyin gümrük idaresinden alınacak vesika varidat dairesine ibraz edilmek,

Kayıd ve şartlarile, tecil edilmiş olan vergi terkin olunur.

İptidaî maddesi başkasına aid olmak üzere sınaî müesseselerce ücret mukabilinde vücade getirilen mamulât, sahibi tarafından bizzat veya bilvasıta ihraç edilir yahud doğrudan doğruya ihraç edilmek üzere memleket içinde bir ihraçat tüccarına satılır ise sınaî müesseseler tarafından, mal müesseseden çıkmadan evvel yukarıki «II» numaralı bendde yazılı şekilde varidat dairesine beyanname verilmek ve bu beyannamede malı imal ettiren şahs veya müessesenin adı ile adresi ayrıca gösterilmek şartile bu mallar için tahakkuk ettirilecek vergi de tecil ve üçüncü bendde yazılı hüküm yerine getirildiği takdirde terkin olunur.

IV - Yukarıki şartlardan her hangi birine riayet edilmediği anlaşılır ise evvelece tecil edilmiş olan vergiler yüzde on zamlı ve taksit kaydine bakılmadan tahsil olunur. Ancak nakliye tezkeresinin alındığı ayı takib eden ay başından itibaren bir buçuk ay içinde nakliye tezkeresinde yazılı mamulâtın kısmen veya tamamen ihraçından vazgeçildiği yazı ile varidat dairesine bildirilirse yüzde on zam alınmaz.

Bu mamulât, ihbar tarihine kadar nakliye tezkeresinde yazılı ihraçat tüccarından başka bir şahıs veya müesseseye memleket içinde satılmış ise satıldığı ayın beyannamesine, şayed ihraçat tüccarı tarafından memleket içinde satılmış ise ihbarın yapıldığı ayın beyannamesine idhal edilir.

İhbar tarihine kadar memleket içinde satılmayıp sınaî müesseseye iade edilmiş olan mamulât ta muamele ve iptidaî maddeler alım ve sarf defterinde icab eden kayıtlar yapılmak suretile müesseseye idhalât kaydolunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Muharrir kuvveti on beygire kadar olan (on dahil) valssiz ve elekli değirmenlerin muamele vergilerini, vukubulacak talepleri üzerine geçen yıl içindeki imalâtı, kuruluşlarına göre iş kabiliyeti ve emsalinin vaziyeti gözetilerek, maktu şekilde tahakkuk ettirmeğe Maliye vekâleti salâhiyetlidir.

Maktu verginin matrahı 2430 sayılı kanunun 21 nci maddesinde yazılı resen takdir heyetleri tarafından tesbit olunur.

Varidat daireleri bu matrah üzerinden varsa iptidaî madde tenzilâtını yaptıktan sonra kanunî nisbeti dairesinde vergiyi tarhederek ihbarname ile mükelleflere tebliğ eder.

Resen takdir heyeti kararlarına ve tarholunan vergiye karşı mükellefler veya varidat dairesi namına salâhiyetli memurlar tarafından 3692 sayılı kanun hükümleri dairesinde itiraz ve temyiz edilebilir.

Tahakkuk eden vergiler aylık taksitlerle ve bir ayın vergisi ertesi ayın on beşinci günü akşamına kadar ödenir. Taksitlerini miadında ödemeyenlerin vergisi, yüzde on zamlı ve tahsili emval kanununa göre tahsil olunur.

Malî sene içinde işini terkedenler, keyfiyeti yazı ile varidat dairesine bildirdikleri takdirde, ihbar tarihinden sene sonuna kadar olan vergileri terkin olunur.

Maktuiyet usulünden vazgeçmek veya bu usulden vazgeçmiş iken tekrar maktuiyet usulüne dönmek isteyenler keyfiyeti takvim yılı iptidasına kadar yazı ile varidat dairesine bildirdikleri takdirde bunu takib eden malî yıldan itibaren talepleri dairesinde vergiye tâbi tutulurlar. Şu kadar ki, mükellefler hangi şekilde vergiyi tercih etmiş olurlarsa olsunlar iki sene geçmedikçe taleplerinden dönmeyizler.

Muamele vergisinde maktuïyet usulünü tercih edenler, buğdayı koruma karşılığı vergisinde de maktuïyet usulünü kabul etmiş sayılırlar.

BİRİNCİ MUVAKKAT MADDE — Gerek kendilerine aid olarak, gerek ücret mukabilinde ahar hesabına vücade getirdikleri mamulâtтан ecnebi memleketlere çıkarılanları bizzat ihraç etmeyerek veya bilvasıta ihraç ettirmeyerek memleket içinde ihracat tüccarına satmış olan sınaî müesseseler, 1860 numaralı kanunun 7 nci ve 2430 numaralı kanunun 9 neu maddesi hükmüne riayet etmiş olmak ve sattıkları mamulât ihracat tüccarları tarafından doğrudan doğruya ihraç edilmiş bulunmak şartile, bu mamulât dolayısıyla müesseselere vergi tahakkuk ettirilmez ve tahakkuk ettirilmiş olub da henüz tahsil edilmemiş bulunanlar da terkin olunur. Tahsil edilenler iade olunmaz.

İKİNCİ MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun meriyete girdiği tarihte maktuïyeti isteyib istemediklerini bildirmeleri dördüncü maddede yazılı değirmenlere, bir defaya mahsus olmak üzere varidat dairesince yazı ile tebliğ olunur. Bu tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde maktuïyeti istemediklerini yazı ile bildirmeyenler hakkında 1940 malî yılından itibaren maktuïyet usulü tatbik olunur.

ÜÇÜNCÜ MUVAKKAT MADDE — Bu kanunla vergiden istisna edilen tuğla ve kiremidlerden, kanunun meriyeti tarihine kadar sınaî müesseselere yahud satış şubeleri veya komisyoncular vasıtasile gerek peşin ve gerek veresiye suretile satılmış olub da henüz beyannamesi verilmemiş olanların, kanunun meriyeti tarihinden itibaren on beş gün içinde beyannamelerinin varidat dairesine verilmesi mecburidir.

DÖRDÜNCÜ MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun ikinci maddesile yapılan tadil dolayısıyla, mükellefiyet dahiline girmiş olan müesseseler bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren on beş gün içinde 3257 sayılı kanunun 8 nci maddesindeki malûmatı varidat dairesine bildirmeğe ve defterlerini tasdik ettirmeğe mecburdurlar. Bu mecburiyeti yerine getirmeyenlerin bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren keyfiyetin meydana çıktığı tarihe kadar olan vergileri resen ve bir kat fazlasile tahakkuk ettirilerek tahsil olunur.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ALTINCI MADDE — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

8 kânunusani 1940

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	6 - I - 1940 ve 1/170
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	8 - I - 1940 ve 1/34
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	Cild Sayfa
	:	3 88
	:	7 60,110:114
	:	8 19:21,21:24